

Lausunto Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, LAPELY/1871/2022

YTERJOLJ 18.06.2024 § 49
4758/00.04.03/2024

Valmistelija

Terveystarkastaja Marja Inkilä ja Tarja Rosenqvist p. 040 7679276 ja 0400 696 516

Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanke

Hankkeesta vastaava Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Hankkeessa suunnitellaan rakennettavaksi (vaihtoehto 3, VE 3) 28 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 6–10 MW ja kokonaiskorkeus maksimissaan 300 metriä. 11 voimaloista sijoittuisi Tornion kaupungin Vinsanmaan alueelle, noin 28 km Tornion keskustan kaakkoispuolelle ja 17 sijoittuisi Tervolan kunnan Kuoringin alueelle, noin 16 kilometriä Tervolan keskustan länsipuolelle. Hankealueen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria.

Sähkönsiirto suunnitelmia on kaksi. Sähkö siirrettäisiin hankealueelta etelään nykyisen Keminmaa-Petäjäskoski 400 kV voimajohdon rinnalla Fingridin verkkoon joko olemassa olevalle Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärvelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle.

Lapin Ely-keskus on varannut mahdollisuuden lausunnon antamiseen arviointiselostuksesta viimeistään 15.7.2024 mennessä sähköpostitse osoitteeseen, kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta esittää huomioitavaksi seuraavaa koskien vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Melu- ja äänimaisema, näkymä, valon välkkyminen ja muut hankkeet:

Tuulivoimahankkeen rakentamisen ja purkamisen aikainen melu on arvioitu vähäiseksi. Melumallinnuksien mukaan tuulivoimaloiden toiminnan aikaiset meluvaikutukset ovat myös vähäiset eivätkä ylitä Valtioneuvoston asetuksen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoa 40 dBA eikä STM:n asumisterveysasetuksen toimenpiderajoja pienitaajuiselle melulle.

Tuulivoimaloiden on kuitenkin todettu muuttavan tuotantoalueen äänimaisemaa, millä voi olla vaikutuksia virkistyskäyttöön ja asumisviihtyvyyteen. Tuulivoimaloita sijoitettaessa tulee ottaa huomioon Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja asumisterveysasetuksen (545/2015) melun toimenpiderajat. Mikäli toiminnasta tulee meluvalituksia, tulisi toimijan toimesta mittaattaa äänitasoa ja erityisesti pienitaajuisista melua rakennusten ulkopuolella.

Lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat asutuksista tai loma-asunnoista noin 2 km etäisyydelle. Erityisesti Korpijärven havainnekuvista käy esille, että tuulivoimaloilla on huomattavaa merkitystä näkymään järvelle päin katsottuna. Näkymän vuoksi tuulivoimaloiden sijoittamista esteettömälle alueelle 2–5 km etäisyydelle asutuksesta ja loma-asutuksesta tulisi harkita uudelleen, huomioiden peltoaukeat, puuston mataluus ja järvinäkymät.

Valo-olosuhteet, välke:

Tuulivoimalan pyörivät lavat muodostavat liikkuvia varjoja kirkkaalla ja aurinkoisella säällä. Tämä koetaan luonnonvalon voimakkaana vaihteluna, välkkymisenä. Välkkymisen esiintyminen riippuu auringon suunnasta ja

korkeudesta, tuulen suunnasta ja siten roottorin asennosta sekä tarkastelupisteen etäisyydestä tuulivoimalaan. Valo-olosuhteisiin vaikuttavat myös tuulivoimaloiden konehuoneen päälle sijoitettavat lentoestevalot, jotka määräytyvät voimaloiden korkeuden ja sijainnin perusteella Traficomien ohjeiden mukaan.

Välkeselvitysten perusteella varjovälkkeen vaikutukset arvioidaan kaikissa hankevaihtoehdoissa vähäisiksi / vähäisen kielteiseksi. Tarvittaessa varjovälkkeestä aiheutuvaa haittaa pystytään ehkäisemään pysäyttämällä välkettä aiheuttavat voimat kriittiseksi ajaksi, mikäli voimaloihin on asennettu välkevaikutusten hallintajärjestelmä. Suositellaan hallintajärjestelmän asentamista, vaikka sitä ei ole katsottu arviointiselostuksessa tarpeelliseksi.

Lentoestevalojen lopullisen määrän ja voimakkuuden määrittää liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Lentoestevalot lisäävät alueen valopisteiden määrää.

Pohjavesialueet:

Rakentamisvaiheessa vaikutuksia pohjaveteen voi aiheutua tuulivoimaloiden ja teiden sekä sähkönsiirron rakentamisesta ja maanainesten ottamisesta. Vaikutusten on arvioitu olevan lyhytaikaisia ja paikallisia. Toiminnan aikana ei normaalitilanteessa ole arvioitu syntyvän vaikutuksia pohjaveteen.

Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Erityisesti on huomioitava käytössä olevat pohjavesialueet ja kaivot. Rakentamisesta ja toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia ja heikennyksiä käytössä olevan pohjaveden saantiin ja laatuun.

Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.

Vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen:

Hankkeen vaikutusalueita pidetään virkistyskäytön kannalta tärkeinä ja hankkeella voi äänimaiseman ja maiseman muutoksen takia olla kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia monenlaiseen virkistykseen ja harrastukseen, kuten marjastukseen, sienestykseen, metsästyksen ja ulkoiluun.

Hankkeen liittyminen muihin tuulivoimalahankkeisiin:

Toiminnassa ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet 30 km säteellä Kuorinki-Vinsanmaan tuotantoalueesta. Alla oleva taulukko 9.1 löytyy arviointiselostuksen sivulta 74.

Hanke	Laajuus	Tila	Etäisyys (noin)
Toiminnassa olevat tuulivoiman tuotantoalueet lähialueella			
Varevaara, Tervola	10 voimalaa	Tuotannossa	13 km
Kitkiäisvaara	8 voimalaa	Tuotannossa	20 km
Suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet			
Kolopetäjä-Rovavaara, Tervola & Tornio	enintään 78 voimalaa	kaavoitus aloitettu	2 km
Haapamaa, Tornio	enintään 56 voimalaa	kaavoitus aloitettu	5 km
Martimo, Tornio	enintään 73 voimalaa	kaavoitus aloitettu	10 km

Löylyvaara, Tervola	3 voimalaa	kaavoitettu	10 km
Valkiavaara, Tervola & Tornio	enintään 37 voimalaa	kaavoitus aloitettu	13 km
Outojätkä, Tervola	enintään 36 voimalaa	kaavoitus aloitettu	14 km
Vitsakangas, Tervola	17 voimalaa	kaavoitus aloitettu	7 km
Pitkämaa, Tervola	enintään 11 voimalaa	kaavoitus aloitettu	21 km
Kuusivuoma, Ylitornio	40–80 voimalaa	kaavoitus aloitettu	24 km
Hevosselkä, Tervola	6 voimalaa	kaavoitettu	26 km

Tuulivoimaloiden vaikutuksia arvioitaessa tulisi huomioida hankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset.

Hankeselvityksen perusteella muilla tällä hetkellä toimivilla tuulivoimaloilla ei ole arvioitu olevan yhteisvaikutusta, eikä hankkeella arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia minkään arvioidun vaikutustyypin osalta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on ottanut kantaa maakuntakaavalausunnoissaan tuulivoimaloiden ja asutuksen väillä oleviin suojaetäisyyksiin. Ministeriö on esittänyt, että etäisyyden tulisi olla vähintään 10 kertaa voimalan napakorkeus.

Yhteenveto:

Koska yleisessä tiedossa ovat mahdolliset terveys- ja viihtyvyyshaittaa aiheuttavat tekijät tuulivoimaloiden läheisyydessä 0–5 kilometrin etäisyydellä, tulisi etäisyys, tuuliolosuhteet, melu, välke, maisema-arvot, puusto, maaston muoto, asuin- ja loma-asutusten sijainti ja alueen käytettävyys ottaa huomioon rakentamisessa ja tuulivoimaloiden sijoittelussa aluekohtaisesti.

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §)

Asiakirjat löytyvät sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilta <https://www.ymparisto.fi/kuorinkivinsanmaantuulivoimahankeYVA>, joka on mainittu Lapin ELY-keskuksen lausuntopyynnössä.

Tiedoksianto:

Päätös toimitetaan tiedoksi sähköpostilla Lapin Ely-keskuksen kirjaamoon 15.7.2024 mennessä osoitteeseen kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi, Tervolan kunnan kirjaamoon osoitteeseen tervolan.kunta@tervola.fi

Liitteet

Lausuntopyyntö Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 17.5.2024 LAPELY/1871/2022
Terveystarkastajan lausunto Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 8.12.2022 LAPELY/1871/2022

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Annetaan Lapin ELY-keskukselle edellä esitetty lausunto.

Pidetään pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.
